

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Донецького національного університету імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації «Кримінально-правова протидія несанкціонованому поширенню військово значущої інформації в Україні» за спеціальністю 081 «Право» 11 квітня 2025 року.

Бурда Петро Олексійович

1960 року народження

Громадянин України

освіта вища: у 1986 році закінчив економіко-правовий факультет Донецького державного університету за спеціальністю «Правознавство».

У 2022 р. вступив до аспірантури Донецького національного університету імені Василя Стуса на кафедру конституційного, міжнародного і кримінального права за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця.

Науковий керівник: Мовчан Роман Олександрович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Здобувач має 8 наукових праць: 5 статей в наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, а також 3 тез доповідей на науково-практичних конференціях, семінарах, наукових читаннях, зокрема:

Статті в наукових виданнях,

включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Бурда П. О. Про підстави криміналізації діянь, передбачених ст. 114-2 КК України. *Правова держава*. 2023. № 2. С. 115–123. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2023.51.287992>.

URL: <http://pd.onu.edu.ua/article/view/287992/282838>

Ключові слова: інформація, несанкціоноване поширення, злочин, кримінальна відповідальність, криміналізація, підстави криміналізації, агресія, війна, воєнний стан.

2. Мовчан Р. О., Бурда П. О. Кримінально-правова протидія несанкціонованому поширенню військово значущої інформації за проектом Кримінального кодексу України. *Правова держава*. 2023. № 2. С. 54–62. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2023.50.280269>.

URL: <http://pd.onu.edu.ua/article/view/280269>

Ключові слова: інформація, несанкціоноване поширення, державна зрада, шпигунство, озброєння, воєнний стан, особливий період, збройна агресія, національна безпека, злочин, кримінальна відповідальність, протидія.

3. Бурда П. О. Про соціальну обумовленість криміналізації несанкціонованого поширення військово значущої інформації (ст. 114-2 Кримінального кодексу України). *Правничий часопис Донецького університету імені Василя Стуса*. 2023. № 2. С. 151–162. DOI: 10.31558/2786-5835.2023.2.17. URL: <https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/14923>

Ключові слова: інформація; несанкціоноване поширення; злочин; кримінальна відповідальність; криміналізація; принципи криміналізації; суспільна небезпека; агресія; війна; воєнний стан.

4. Бурда П. О. Про об'єкт злочинів, передбачених ст. 114-2 Кримінального кодексу України. *Правничий часопис Донецького університету імені Василя Стуса*. 2024. № 1. С. 180–193. DOI: 10.31558/2786-5835.2024.1.18. URL: <https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/16171>

Ключові слова: інформація, несанкціоноване поширення, злочин,

об'єкт злочину, національна безпека, кримінальна відповідальність, збройна агресія, війна, воєнний та надзвичайний стан.

5. Мовчан Р. О., Бурда П. О. Теоретичні основи обмеження права людини на інформацію в умовах воєнного стану: системно-правовий аспект. *Вісник ЛННІ ім. Е. О. Дідоренка*. 2024. Вип. 3. С. 106–116. DOI: 10.32782/2786-9156.107.3.106-116. URL: <https://luhbulletin.dnuvs.ukr.education/index.php/main/article/view/238/223>.

Ключові слова: загальнотеоретичні засади, інформація, військово значуща інформація, права людини, обмеження прав людини, несанкціоноване поширення, криміналізація, агресія, війна, військовий стан.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради.

Міхайліна Тетяна Вікторівна .

Зауважень немає.

Мартинюк Олексій Володимирович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Пономаренко Юрій Анатолійович – завідувач кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, доцент

1. Автор визнав предмет своєї дисертації як «кримінально-правова протидія несанкціонованому поширенню військово значущої інформації в Україні» (стор. 11). Термін «протидія» порівняно не часто використовується для описання предмета досліджень з матеріального кримінального права, коли йдеться про проблематику окремих видів кримінальних правопорушень чи їх груп. Тому його точне значення ще потребує свого осмислення, але так чи інакше, «протидія» в такому контексті використовується в єдиному синонімічному ряду з термінами «боротьба», «вплив» тощо. Тому дослідження питань кримінально-правової протидії має охоплювати не лише

проблематику складу певного кримінального правопорушення, його кваліфікації і відмежування від суміжних складів, але й проблематику реакції держави на випадки вчинення відповідних кримінальних правопорушень. Зокрема, йдеться про питання їх законодавчої караності і призначення судами покарання за їх вчинення, застосування інших кримінально-правових засобів, можливості звільнення особи, що вчинила відповідне кримінальне правопорушення, від кримінальної відповідальності або від покарання, ефективності різних кримінально-правових засобів, застосовуваних при протидії певному кримінальному правопорушенню, у досягненні загальної мети кримінального права.

Водночас, дисертант обмежив свої дослідження тільки питаннями оцінки соціальної обумовленості криміналізації поширення військово значущої інформації (розділ 1) та аналізу елементів двох основних і одного кваліфікованого складів злочинів, що передбачені ст. 114-2 КК України (розділи 2 і 3). Інакше кажучи, всю протидію дисертант обмежив виключно проблематикою соціальної обумовленості криміналізації та питаннями кваліфікації цього злочину, а питання застосування засобів кримінального права, через які, власне, держава тільки й реагує на вчинення кримінального правопорушення, залишилися за межами предмета дослідження.

2. У підрозділі 1.2. дисертації автор піднімає питання про джерело протиправності несанкціонованого поширення військово значущої інформації, і в підсумку приходить до висновку про те, що «що більш аргументованою є позиція вчених, які, з одного боку, хоча й теж погоджуються з необхідністю прийняття відповідного регулюючого акту [який встановлював би заборону на поширення такої інформації – Ю. П.], але паралельно з цим визнають, що обмеження конституційних прав може здійснюватися також шляхом встановлення кримінальної відповідальності за вчинення певних діянь без попереднього (хоча й бажаного) внесення змін до інших нормативних актів, які регулюють відповідні суспільні відносини» (стор. 56-57). Таким чином, дисертант фактично підтримав позицію тих криміналістів,

які вважають, що призначенням кримінального закону є одночасно і встановлення заборони на певні види суспільно небезпечної поведінки, і встановлення відповідальності за порушення таких заборон. Підтвердженням такої позиції дисертанта є і його неодноразові згадки про т.зв. «кримінально-правову заборону» (стор. 23, 38, 43, 44, 51 та ін.).

Однак, така позиція є надто вразливою для критики, оскільки вона не узгоджується з розумінням предмета кримінально-правового регулювання. Якщо стати на цю позицію, то предметом кримінально-правового регулювання слід визнати суспільні відносини, в яких фізичні особи вчиняють правомірну поведінку щодо здійснення належних їм прав, виконання обов'язків чи реалізації повноважень без учинення кримінальних правопорушень. Однак в такому разі, по-перше, предмет кримінально-правового регулювання співпадатиме з предметом регулювання інших галузей права (зокрема: цивільного, адміністративного тощо), що порушує критерії поділу системи права на галузі. По-друге, за межі предмета кримінально-правового регулювання виводиться діяльність держави щодо протидії злочинності, що порушує вимоги ч. 2 ст. 19 Конституції України, відповідно до якої «Органи державної влади ... зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України».

З цього випливає штучність поняття «кримінально-правова заборона», оскільки заборона вчиняти протиправні діяння (зокрема – й заборона несанкціоновано поширювати військово значущу інформацію) має встановлюватися у т.зв. «регулятивному» законодавстві. На цій ідеї, зокрема, побудований і проєкт нового КК України, ст. 2.1.1. якого передбачає, що «Кримінальним правопорушенням є *протиправне* діяння, яке відповідає складу злочину чи провини, передбаченого цим Кодексом», а ст. 2.1.2. встановлює, що «Протиправним є діяння, яке порушує вимогу, обмеження або заборону, передбачену законом чи іншим джерелом права».

Натомість, кримінальне право встановлює лише підставу й обсяг

повноважень держави стосовно особи, яка вчинила порушення норми іншої галузевої належності. Тому проблема відсутності у регулятивному законодавстві заборони на поширення військово значущої інформації має вирішуватися не за рахунок тлумачення ст. 114-2 КК як такої, що встановлює цю заборону, а за рахунок якнайбільш скорого і точного її встановлення у т.зв. «регулятивному» законодавстві.

3. В своєму дослідженні П. О. Бурда дає широкий огляд і глибокий аналіз матеріалів судової практики застосування ст. 114-2 КК України, що, безумовно, є великою позитивною властивістю його дисертації. Однак, я звернув увагу на те, що в різних положеннях роботи дисертант по-різному використовує посилання на матеріали судової практики для аргументації своїх суджень.

Так, коли йдеться про проблему розмежування понять «озброєння» та «військова техніка» дисертант критично оцінює позицію тих судів, які охоплюють друге поняття першим (стор. 95) і додає цей аргумент до своєї аргументації необхідності уточнення предмета досліджуваного ним злочину. Далі, коли йдеться про тлумачення поняття «їх переміщення територією України», дисертант уже схвально оцінює рішення тих судів, які під словом «їх» у цьому разі розуміють не тільки зброю, озброєння та бойові припаси, *направлені в Україну*, як це впливає з буквального тлумачення ч. 1 ст. 114-2 КК, а й будь-які інші зброю, озброєння та бойові припаси, у тому числі – й вироблені в Україні (стор. 101). Нарешті, досліджуючи проблему кваліфікації одночасного несанкціонованого поширення інформації, яка є предметом злочину передбаченого ч. 1 і ч. 2 ст. 114-2 КК (яка, по суті, складає ідеальну сукупність злочинів), дисертант не піддає критичній оцінці рішення тих судів, які такі діяння кваліфікують виключно за ч. 2 ст. 114-2 і не кваліфікують їх за сукупністю з ч. 1 ст. 114-2 КК (стор. 126-127). Замість того, щоб піддати таку практику критиці, автор посилається на неї як на аргумент щодо необхідності реформування закону.

При відомому різноманітті української судової практики у ній можна відшукати рішення, які можуть підтверджувати чи ставити під сумнів різні, часто діаметрально протилежні варіанти тлумачення чи застосування кримінального закону. Тому видається, що сучасним дослідникам слід дуже обережно, а головне – послідовно, ставитися до використання матеріалів судової практики при аргументації своїх суджень. Думається, що аналіз судової практики в усіх випадках має бути критичним, а висновки з такого аналізу – формулюватися у двох аспектах:

1) *de lege lata* – для тлумачення чинного закону, і якщо матеріали судової практики не відповідають законові, то мають оцінюватися критично;

2) *de lege ferenda* – для розвитку кримінального законодавства, і якщо чинне кримінальне законодавство не відповідає судовій практиці, то остання може бути лише одним (але не єдиним і не головним) з аргументів щодо необхідності зміни положень законодавства.

4. Досліджуючи суб'єктивну сторону несанкціонованого поширення військово значущої інформації дисертант висловлює судження про те, що «в юридичній літературі з покликанням на досить вагомні аргументи було доведено, що якщо особа в кримінальних правопорушеннях із формальним складом усвідомлює фактичну сторону свого діяння та всі його ознаки, то вона визнає, що тим самим порушуються охоронювані цим законом суспільні відносини, а отже, що існує суспільна небезпека цього кримінального правопорушення. При цьому акцентується увага й на тому, що осудна особа, яка досягла встановленого віку, **завжди розуміє суспільну небезпеку своїх дій (бездіяльності)** [102, с. 5]. Отже, за умови встановлення факту того, що особа, яка вчинила несанкціоноване поширення військово значущої інформації, є осудною та досягла 16-ти річного віку, вести мову про неусвідомлення нею суспільної небезпеки відповідних дій недоречно» (стор. 180-181).

Таке твердження вимагає додаткового обговорення під час захисту, адже, по-перше, осудність особи є лише передумовою її вини, осудна особа

потенційно може бути винуватою, але не обов'язково є такою. По-друге, усвідомлення фактичної сторони свого діяння при вчиненні кримінального правопорушення з формальним складом не обов'язково свідчить про усвідомлення суспільної небезпечності такого діяння (наприклад, при фактичній помилці в характері свого діяння).

5. По тексту свого дослідження П. О. Бурда неодноразово пропонував уточнити чи змінити ту чи іншу ознаку основного чи кваліфікованого складу несанкціонованого поширення військово значущої інформації, об'єднати окремі форми вчинення досліджуваного ним злочину тощо. Зацікавлений читач чекав, що у підсумку всі ці пропозиції будуть синтезовані й у висновках по дисертації з'явиться авторський варіант редакції ст. 114-2 КК чи аналогічної статті проекту нового КК, але, на жаль, не дочекався. Таким чином, усі пропозиції дисертанта «підвисли» у науковому дискурсі і не були покладені у текст проекту нової редакції кримінально-правового припису про відповідальність за досліджуваний злочин, що не дає можливості їх оцінити сукупно, а головне – системно. Було б дуже слушно, якщо під час захисту дисертант запропонував членам спеціалізованої вченої ради ознайомитися з проектом нової редакції ст. 114-2 КК, в якому були б ураховані всі його пропозиції *de lege ferenda*.

Книженко Оксана Олександрівна – професор кафедри кримінального права та кримінології Навчально-наукового гуманітарного інституту Національної академії Служби безпеки України, доктор юридичних наук, професор:

1. Зважаючи на те, що тема дисертації звучить саме як «Кримінально-правова протидія несанкціонованому поширенню військово значущої інформації в Україні», є зауваження щодо лаконічності її формулювання. Дисертант обґрунтовано зазначає, що безпосереднім об'єктом складів злочинів, передбачених ст. 114-2 КК України, є інформаційна безпека України у частині забезпечення недопущення несанкціонованого розповсюдження

інформації, поширення якої в умовах воєнного або надзвичайного стану може завдати шкоду обороноздатності саме України. Водночас в умовах проведення Операції об'єднаних сил військово значущою інформація може бути не тільки для України. В назві дисертації фактично йдеться про будь-яку військово-значущу інформацію й не тільки ту, яка шкодить Україні. Також, зважаючи на використане в назві роботи словосполучення «поширенню військово значущої інформації в Україні», увага зосереджена саме на діяннях, які вчинені в Україні, однак цілком можливо поширювати таку інформацію й за кордоном.

2. У межах дисертаційного дослідження варто було б дослідити засоби кримінально-правового реагування на вчинені кримінальні правопорушення в межах окремого розділу, оскільки, на мою думку, питання кримінально-правової протидії стосуються не тільки обґрунтування криміналізації діяння та описання його ознак у відповідній кримінально-правовій нормі, а й тих примусових наслідків, яких зазнає винна особа від держави в результаті вчинення кримінального правопорушення. Це дозволило би запропонувати сформулювати цілком обґрунтовані та виважені зміни щодо санкцій кримінально-правових норм, які досліджено. Одним із таких положень, яке потребує теоретичного осмислення – це застосування інших заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб у разі несанкціонованого поширення ними військово значущої інформації. Наприклад, ведучий програми озвучує таку інформацію під час прямого ефіру. З цього приводу хотілося б почути фахову думку дисертанта під час прилюдного захисту його роботи.

3. Аналіз положень чинного КК України засвідчує, що поряд із поняттям «поширення» законодавець в окремих нормах під час описання об'єктивних ознак вчиненого діяння одночасно використовує й інше споріднене поняття – «розповсюдження». При цьому поняття «поширення» вживається для описання не тільки діяння, а й наслідку. Так, на «поширення» як на ознаку наслідку міститься вказівка у двох нормах: ст. 251 КК України (порушення ветеринарних правил, де одним із можливих наслідків може бути

поширення епізоотії), ст. 325 КК України (порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам та масовим отруєнням, де також одним із можливих наслідків є поширення зазначених у цій нормі захворювань). У одній нормі слово «поширення» розкриває ознаку, яка стосується діяльності потерпілої особи – ст. 345-1 «Погроза або насильство щодо журналіста». Зокрема, визначення професійної діяльності журналіста дається й через поширенням ним інформації. Розповсюдження матеріалів як ознака об'єктивної сторони передбачено також у низці кримінальних правопорушень, які містяться у різних Розділах Особливої частини КК України. Всього таких кримінальних правопорушень тринадцять: ст. 109 «Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади», ст. 110 «Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України», ст. 176 «Порушення авторського права і суміжних прав», ст. 258-2 «Публічні заклики до вчинення терористичного акту», ст. 295 «Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку», ст. 300 «Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію», ст. 301 «Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів», ст. 301-1 «Одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження», ст. 361-1 «Створення з метою протиправного використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут», ст. 361-2 «Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації», ст. 363-1 «Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку», ст. 436 «Пропаганда війни», ст.

442 «Геноцид». Цілком закономірно, що неоднакове викладення ознак подібних між собою складів кримінальних правопорушень викликає низку запитань щодо тлумачення використаних термінів. На мою думку, законодавець повинен прагнути до реалізації принципу правової визначеності, запорукою якого є використання однакових понять під час описання подібних між собою діянь. Зважаючи на одночасне вживання обох термінів у КК України, хотілося б почути думку дисертанта щодо доцільності вживання понять «поширення» та «розповсюдження» у кримінальному законодавстві України під час описання схожих між собою діянь.

4. Не можу погодитися з дисертантом у тому, що відсутність у практичній діяльності констатації корисливого мотиву під час несанкціонованого поширення військово значущої інформації, яке б не містило ознак державної зради є підставою для висновку про те, що необхідно відмовитися від такої кваліфікуючої ознаки як корисливий мотив. Той факт, що такий випадок ще не мав місце у практичній діяльності не може свідчити про доцільність відмови від зазначених законодавчих положень. У зв'язку із вказаним пропоную дисертанту поміркувати над кваліфікацією дій особи, яка для підняття перегляду свого каналу в соціальних мережах надає винагороду за інформацію, яка буде відноситися до такої, що є військово значущою.

Красницький Іван Васильович – директор навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор.

1. Є певні міркування щодо викладу авторського розуміння об'єкта складу досліджуваного кримінального правопорушення. На с. 85 дисертації автор наводить як визнане ним таке положення *«безпосереднім об'єктом кримінальних правопорушень вважаються конкретні суспільні відносини, які поставлені законодавцем під охорону певною кримінально-правовою нормою і яким завдається шкода від кримінально-протиправних посягань»*. Проте стосовно складу досліджуваного кримінального правопорушення робить

авторський висновок, що «основним безпосереднім об'єктом складів злочинів, передбачених ст. 114-2 КК України, є інформаційна безпека України у частині забезпечення недопущення несанкціонованого розповсюдження інформації, поширення якої в умовах воєнного або надзвичайного стану *може завдати шкоду* обороноздатності України» (с. 215 дисертації). Це породжує запитання до автора: 1) чому автор відмовився від вказівки при визначенні безпосереднього об'єкта на те, що ним є суспільні відносини?; 2) яка авторська позиція щодо шкоди: вона «завдається» (як у загальному понятті) чи «може завдаватися» (як у авторському визначенні)?

Окрім цього, на цій же с. 85 дисертації здобувач зазначає як аксіоматичне твердження, що «*додатковий об'єкт* – ті суспільні відносини, яким поряд із основним об'єктом завдається або виникає загроза заподіяння шкоди. Своєю чергою додатковий безпосередній об'єкт може бути двох видів: а) *обов'язковий*, що у відповідному складі кримінального правопорушення «страждає» завжди, у будь-якому випадку його вчинення, і б) *факультативний*, який при скоєнні певного делікту може існувати поряд з основним, а може бути відсутнім». Проте стосовно досліджуваного у дисертації складу кримінального правопорушення обмежується одним абзацом: «Альтернативними додатковими об'єктами злочину, передбаченого ч. 3 ст. 114-2 КК України, можуть виступати державна, екологічна, економічна та інші сфери (крім інформаційної та воєнної) національної безпеки України, а також, залежно від конкретного виду «інших тяжких наслідків», життя та здоров'я особи, власність, довкілля тощо». Така позиція вимагає від автора додаткових аргументів і насамперед щодо питання: до якого виду об'єкта віднести «воєнну» сферу національної безпеки?

2. Не піддав автор сумніву точність і обґрунтованість використання у аналізованій кримінально-правовій нормі словосполучення «Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань» (коли йдеться про поширення інформації про їх переміщення, рух або розташування (ч. 2 ст. 114-2 КК України)). За такого підходу поза сферою

кримінально-правового захисту опиняється діяльність, наприклад, підрозділів Національної поліції України (зокрема відомої Об'єднаної штурмової бригади «Лють», зведених загонів Національної поліції тощо). Чи не вважає дисертант, що у ст. 114-2 КК України слід було використати поняття «сили оборони»? Адже, відповідно до п. 18 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII, до таких віднесено: Збройні Сили України, а також інші утворені відповідно до законів України військові формування, правоохоронні та розвідувальні органи, органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, на які Конституцією та законами України покладено функції із забезпечення оборони держави.

3. У тексті роботи та висновках до дисертації здобувач стверджує, що суб'єктивна сторона складів злочинів, передбачених ч. 1 та ч. 2 ст. 114-2 КК України, характеризується виключно прямим умислом. Водночас автор не занурюється у давню дискусію щодо форм та видів вини при вчиненні злочинів (кримінальних правопорушень) з формальним складом та наявності/відсутності «безнаслідкових злочинів». Очевидно, що поняття видів умислу у КК України сформульовано щодо кримінальних правопорушень з матеріальним складом (адже як поняття прямого, так і непрямого умислу залежить від ставлення винного до наслідків, які знаходяться за межами складу відповідного кримінального правопорушення з формальним складом). Незважаючи на це, автор виділяє прямий умисел у складі досліджуваного кримінального правопорушення, оскільки, за його твердженням, змістом саме такого виду умислу охоплюється: 1) *усвідомлення* особою того, що вона (винна особа): а) під час воєнного або надзвичайного стану; б) поширює; в) інформацію, яка є предметом цих злочинів; і 2) *бажання* поширити таку інформацію. Звідси виникає декілька питань: 1) які аргументи підтверджують можливість та доцільність передбачене КК України ставлення до наслідків переносити на суспільно небезпечне діяння та предмет? 2) який вид вини матиме місце, якщо особа припускала, що інформація, яку вона поширює

(наприклад надсилення фото родичам з поля чи лісу), дасть можливість «ідентифікації на місцевості» переміщення, руху або розташування Збройних Сил України? 3) чи буде діяння кримінально протиправним, якщо особа вважала, що її «фото» не може бути використане для «ідентифікації на місцевості» переміщення, руху або розташування Збройних Сил України, а реально воно дозволило це зробити?

4. Є певні побажання до структури роботи. Так, у роботі бракує викладу авторського розуміння поняття «кримінально-правова протидія», її елементів, способів, форм тощо, а також висновків про її ефективність. Також робота лише б виграла, якщо б питанням кримінально-правової кваліфікації, розмежування складів кримінальних правопорушень та ін., які фрагментарно містяться у різних частинах роботи, було присвячено окрему структурну частину. Власне там варто було б розглянути і питання кримінально-правової оцінки судами діянь, вчинених у період з моменту набрання чинності ст. 114-2 КК України і до її зміни. Чи є такі випадки у практиці, як вони вирішуються судами, чи застосовуються положення про «дію закону у часі» та правила кваліфікації при конкуренції загальної та спеціальної (про так званий «привілейований» склад) норм?

5. Неочікуваною для рецензента, з огляду на ґрунтовний і всебічний аналіз проблем недосконалості конструкції ст. 114-2 КК України, а також формулювання обґрунтованих пропозицій щодо способів їх усунення законодавцем, стала відсутність авторського бачення нової редакції ст. 114-2 КК України. Дисертант пропонує лише текст примітки до ст. 114-2 КК України, а хотілося б побачити авторську редакцію відповідної статті загалом.

Результати відкритого голосування:

«За» ____5____ членів ради,

«Проти» ____0____ членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Бурді Петру Олексійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова спеціалізованої вченої ради

Тетяна МІХАЙЛІНА

